

RAQAMLI IQTISODIYOTNING RIVOJLANISH VEKTORI HAQIDA

Yangiboyev Umid Abdurashid o'g'li

umid15iq@gmail.com

Termiz agrotekhnologiyalar va innovatsion rivojlanish instituti

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10618670>

Raqamli iqtisodiyot – bu asosiy ishlab chiqarish omillari bo'lgan va biznesning yuqori samaradorligini ta'minlovchi raqamli texnologiyalar va innovatsion yechimlardan foydalanishga asoslangan iqtisodiy faoliyatdir.

Raqamli texnologiyalar - axborotni saqlash, qayta ishlash va uzatish uchun raqamli ma'lumotlardan foydalanadigan texnologiyalarning keng doirasi. Bularga quyidagilar kiradi:

1. Kompyuterlar va dasturiy ta'minot
2. Telekommunikatsiya tarmoqlari
3. Internet
4. Sun'iy intellekt
5. Katta ma'lumotlar
6. Bulutli hisoblash

Raqamli texnologiyalar iqtisodiyotning barcha sohalariga, jumladan, ishlab chiqarish, savdo, xizmat ko'rsatish, boshqaruv va ta'lim sohalariga chuqur ta'sir ko'rsatdi. Ular onlayn-tijorat, internet-banking, mobil ilovalar va boshqalar kabi yangi tarmoqlarning yaratilishiga va an'anaviy tarmoqlarning o'zgarishiga olib keldi.

Raqamli iqtisodiyot an'anaviy iqtisodiyotga nisbatan bir qator afzalliklarga ega. Bu samaraliroq, chunki u jarayonlarni avtomatlashtirish, katta hajmdagi ma'lumotlarni yig'ish va tahlil qilish, yangi mahsulot va xizmatlar yaratish imkonini beradi. Bundan tashqari, u yanada ochiq va moslashuvchan bo'lib, o'zgarishlarga tezda moslashishga imkon beradi.

Raqamli iqtisodiyot odamlar hayotining barcha jabhalariga, jumladan, ish, ta'lim, muloqot va o'yin-kulgiga ta'sir qiladi. Bu yangi biznes imkoniyatlarini yaratadi, lekin ma'lumotlar xavfsizligi, axborot xavfsizligi va tengsizlik bilan bog'liq yangi muammolarni keltirib chiqaradi.

Raqamli iqtisodiyotni rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari:

Raqamli ishlab chiqarish: ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirish, samaradorlikni oshirish va mahsulot sifatini yaxshilash uchun raqamli texnologiyalardan foydalanish.

Raqamli tijorat: elektron tijorat, onlayn to'lovlar va boshqa raqamli savdo kanallarini rivojlantirish.

Raqamli xizmatlar: onlayn ta'lim, sog'liqni saqlash, ko'ngilochar va boshqa raqamli xizmatlarni rivojlantirish.

Raqamli hukumat: davlat organlari faoliyati va fuqarolarga davlat xizmatlarini ko'rsatish samaradorligini oshirish uchun raqamli texnologiyalardan foydalanish.

Raqamli iqtisodiyot zamonaviy dunyoda iqtisodiy o'sish va rivojlanishning asosiy omili hisoblanadi. Bu biznes uchun yangi imkoniyatlar yaratadi, aholi turmush darajasini oshiradi va global muammolarni hal qiladi.

References:

1. Цифровая экономика: Россия и мир (2020) под редакцией Д.А. Медведева

2. Цифровая экономика: главные тренды и вызовы (2019) под редакцией Я.И. Кузьмина
3. Экономика платформ: революция в бизнесе, которая меняет мир (2016) М.А. Спенсер, М.В. Фаулер
4. Блокчейн: революция в индустрии финансовых услуг (2016) Д. Тапскотт, А. Тапскотт
5. Новая экономика. Краткая история будущего (2016) Р. Гордон
6. Министерство цифрового развития, связи и массовых коммуникаций Российской Федерации <https://digital.gov.ru/>
7. Аналитический центр при Правительстве Российской Федерации <https://ac.gov.ru/>
8. Цифровая экономика (Национальный исследовательский университет «Высшая школа экономики»)

